

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ
МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ “ЙОРДАНКА ФИЛАРЕТОВА”

УТВЪРЖДАВАМ:

/проф. д-р В.Миланова, дмн

Ректор/

ПРОФЕСИОНАЛНО – КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА
НА СПЕЦИАЛНОСТТА “РЕХАБИЛИТАТОР”
образователно-квалификационна степен
“професионален бакалавър”

СОФИЯ

2016 г.

I Обща характеристика и компетенции на специалността „рехабилитатор”

Рехабилитаторът е специалист с медицинско образование, завършил медицински колеж след завършено средно образование и успешно положен конкурсен изпит.

Рехабилитаторът участва най-активно при осъществяването на медицинската рехабилитация. Работи по назначение на лекаря по физикална медицина и рехабилитация и лекуващия лекар. Рехабилитаторът участва в разработването на рехабилитационната програма на болния и творчески и самостоятелно я изпълнява. Той работи в екип с лекаря, педагога, социалния работник, медицинската сестра, акушерката, логопеда, психолога, трудотерапевта и др.

Медицинската рехабилитация представлява комплекс от лечебно-възстановителни, педагогически и социално-икономически мероприятия, които целят предпазване от евентуална инвалидност и възстановяване на анатомичната цялост и функционалното равновесие на организма, като използват и развиват компенсаторните възможности и резервни сили с оглед на по-пълното възстановяване трудоспособността на болния и неговото приспособяване към друга подходяща дейност.

Рехабилитацията започва от началото на заболяването и продължава до възможно най-пълното възстановяване на болния, при което вземат участие различни специалисти.

Съвременното схващане на понятието рехабилитация е широко и включва в себе си медицинска, педагогическа, социална и професионална рехабилитация, които са неразривно свързани помежду си.

Рехабилитаторът трябва да има висока обща и медицинска култура, добро общо и психическо здраве. Необходимо е да притежава отлични комуникативни качества, високи морални и етично-деонтологични качества и чувство за милосърдие.

II Обем на теоретичната и практическа подготовка на специалиста рехабилитатор

Рехабилитаторът трябва да има следните знания:

1. Медико-биологични

- за строежа и функциите на човешкото тяло; анатомо-физиологичните основи на човешките движения и принципите на основните двигателни дейности на човешкия организъм;

- за структурните и функционалните изменения в организма на човека, закономерностите, на които те са подчинени и причините, които обуславят възникването и протичането им;
- за клиничните прояви на органичните и функционалните заболявания на нервната система; за травматични и хирургични заболявания и увреждания на опорно-двигателния апарат; за психичните заболявания и отклонения при възрастни и деца, за особеностите на заболяванията в детската възраст;
- за клиничните прояви на заболяванията на вътрешните органи: кардиологични, пулмонални, метаболитни, ревматологични, гинекологични и др.

2. Хуманитарно-социални знания по медицинска психология, медицинска етика и деонтология, социална медицина, които запознават рехабилитатора с непосредствения и продължителен контакт с болния за анализиране на психическото му и социално състояние с оглед неговата медицинска и социална рехабилитация.

3. Специални знания:

В областта на кинезитерапията

- За принципите, средствата на кинезитерапията и нейните методи и форми на прилагане;
- Да познава физиологията и ефективността на физическите упражнения, да може да си служи с различни физически упражнения, да знае точната дозировка на средствата на кинезитерапията, съобразно с индивидуалните особености на болния, степента и стадия на протичане на заболяването;
- Под формата на процедура по кинезитерапия, да съставя и провежда целенасочено комплекси от физически упражнения, при различни нозологични единици;
- Да знае методиката на функционалната диагностика: антропометрични измервания и изследвания, ъглометрия и мануално-мускулно тестване, на дихателната, на сърдечно-съдовата, на нервната системи;
- Да извършва цялостен патокинезиологичен анализ;
- Да прилага мануална мобилизация на периферни стави и гръбначен стълб (по Левит, Sakse-Euga и Макензи);
- Да изследва мускулен дисбаланс и владее постизометричната релаксация;
- Да знае принципите на суспензионната и пуллитерапия, на подводната гимнастика, теренно лечение, механотерапия и др.
- Да знае методите на пасивната кинезитерапия – лечение чрез положение, редресиращи манипулации, екстензионна терапия и др.

- Да знае хигиенните изисквания и обзавеждане на кабинета по кинезитерапия.

В областта на масажа

За да провежда процедури по лечебен масаж, рехабилитаторът трябва точно да владее теоретичните основи и техниката на класическия масаж; да познава физиологичното въздействие на масажа върху отделните органи и системи; да познава всички методики за приложение на апаратния масаж.

Рехабилитаторът трябва да владее:

- рефлекторен масаж (периостален, съединително-тъканен, сегментно-рефлекторен), акупресура и зонотерапия, лимфен дренаж;
- да знае приложението и да владее класическия и рефлекторния масаж при различни заболявания, спортни и други травми и при здрави хора;
- да знае показанията и особено противопоказанията при всички видове масаж;
- да знае изискванията към масажиста, масажирания и условията за извършване на масажа.

В областта на физиотерапията, балнеологията и курортологията

- Да знае физическите основи на електролечението, светлолечението, водолечението, топло- и студотерапията;

- Да бъде запознат с физиологичното действие на физиотерапевтичните процедури;

- Да познава принципното устройство на различните видове физиотерапевтични апарати;

- Да познава електростимулацията, частично да знае електродиагностиката;

- Да познава лазертерапията и магнитолечението;

- Да знае елементарната техника на безопасност и да бъде запознат с предпазните мерки при работа с електромедицинска апаратура;

- Да бъде запознат и да е в състояние да даде първа медицинска помощ при случай на нещастие, свързано с физиотерапевтичните процедури;

- Да познава основните курортни фактори и тяхното профилактично и лечебно въздействие (методите на балнеолечение, климатолечение, морелечение, калолечение и др.)

- Да познава физиологията на закаляването, принципите на закаляване, закаляващите процедури и режим.

В областта на трудотерапията и ергономията

Рехабилитаторът трябва да има определени знания по трудовите процеси, използвани за лечебна цел и техническите средства и пособия,

оптимизиращи този труд, които да прилага в процеса на медицинската рехабилитация. Той трябва да знае физиологичното действие на отделните трудови дейности, да изготвя работен и кинезиологичен анализ на основните трудови дейности според функционалните възможности на болния, да изготвя трудотерапевтична програма. Да познава и включва в лечебния процес технически съоръжения и пособия, използвани в трудотерапевтичните кабинети.

III Обем на дейността на специалиста рехабилитатор в съответствие с компетенциите му

Рехабилитаторът трябва да може да извършва определените дейности при здрав и болен:

- Да съставя и провежда комплекси от физически упражнения, които точно да дозира под формата на процедура по кинезитерапия, като ежедневно, в зависимост от динамичните промени в състоянието на болния коригира и творчески допълва.
- Да извършва функционални измервания и изследвания на здравия и болния (пулс, артериално налягане, ъглометрия, тестване на мускулен дисбаланс, мануално мускулно тестване, дишане, спирометрия, функционални проби на сърдечно-съдова, дихателна и нервна системи и др.).
- Да извършва кинезиологичен и патокинезиологичен анализ на здравия и болния и творчески да го интерпретира.
- Да прилага средствата на активната и пасивната кинезитерапия - активни физически упражнения, пасивни упражнения, релаксиращи и улесняващи специализирани методики – ПИР, Кабат, Бобат, Войта, мануално-мобилизиращи техника (Левит, Sakse, Янда, Макензи), подводна гимнастика, суспензионна и пуллитерапия, екстензионна терапия, теренно лечение.
- Да обучава болния и инвалида в дейности от ежедневието.
- Да обучи инвалида в ползването на помощни средства за социална адаптация и реализация.
- Да извършва своевременна профилактика срещу нарушенията в тъканите (кожа, ставно-мускулен апарат, кости), в сърдечно-съдовата, дихателната, ендокринната, нервната и др. Системи, предизвикани от патологични процеси и изменения в организма на болния и настъпващите нарушения от намалената му двигателна активност.
- Да извършва класически масаж (на здрав и болен), спортен масаж, апаратен масаж и др.
- Да извършва сегментно-рефлекторен масаж, отговарящ на патологичните изменения в съответната рефлекторна зона.

- Да извършва зонотерапия и акупресура.
- Да извършва физиотерапевтични процедури: електропроцедури – галванойонофореза, ултразвук, фонофореза (медикаментите, с които се извършват процедурите се предписват от лекаря – физикален терапевт), магнитотерапия.
- Да извършва процедури с високочестотни токове, къси, ултракъси и дециметрови вълни.
- Да извършва електростимулация след електродиагностика, извършена от лекар по физикална медицина и рехабилитация.
- Да извършва светолечение (пулсиращи вълни, солукс, инфрачервени лъчи, ултра виолетови лъчи).
- Да извършва термолечебни процедури (парафин, кал, луга, обвивания по Кени компреси, криотерапия).

Комуникативни дейности:

- Да умее да работи в екип с други специалисти;
- Да умее продължително и непосредствено да контактува с болния, инвалида, застрашения от инвалидност и здравия, като му оказва професионална помощ за преодоляване техническия стрес от нарушената временна или постоянна двигателна и социална активност;
- Да умее да контактува със семейството на страдащия, като активно съдейства за приобщаване на семейството и обществото към проблемите на болния и инвалида и тяхното ресоциализиране;
- Да консултира здравия за поддържане на здравето му, като участва в профилактиката на професионалните вредности и преждевременно стареене.

IV Рехабилитаторът може да работи

Компетенциите на рехабилитатора му дават възможността работи в кабинетите по кинезитерапия, физиотерапия, масаж, рефлексотерапия и трудотерапия в специализираните и многопрофилни лечебно-профилактични клиники, болници, институти, рехабилитационни и социални центрове, курортни заведения, профилакториуми, ваканционни центрове, в частни и държавни кабинети, домове за красота, хотели, фитнес клубове, СПА центрове, в дома на болния. С оглед профилактиката на социално-значимите заболявания рехабилитаторът може да работи в държавните и частни детски заведения и училища, в производствените предприятия, в спортните възстановителни центрове и към спортните отбори.